

Jelena Marićević

„Mešaj, mešaj mala“

Popularnu pesmicu, „Mešaj, mešaj mala“, nastalu pod pokroviteljstvom „Grand produkcije“, možemo čuti u izvedbi Saše Matića i Radmile Manojlović, ali ovi podaci i nisu toliko relevantni za analizu pesme koja nam sledi. Mada, može se donekle imati u vidu i multimedijalni aspekt (spot), koji nije nezanemarljiv ako ga posmatramo u uskoj korelaciji sa tekstom pesme. Ali, tome zasigurno vredi posvetiti jedan zaseban tekst.

Skrenimo redom. Pesa zapravo može poslužiti kao školski primer za analizu stilskih figura dikcije: asonance („Opet sama **izlaziš**/ svejedno **mi nije**/ crne **misli** okuju me/ kad te veče sakrije“), aliteracije (Mešaj, mešaj mala, (...) mešaj piće, (...) pomešaj mladiće (...) ne mešaj u to, (...) mešam piće“), geminate („Igram, igram, da ne vide“, „Zna se, zna ko skida me“), anafore („Opet sama izlaziš/ Opet mira nemaš“), te sintaksičkih paralelizama koje možemo detektovati.

Figure dikcije svakako su značajne kada pesmu sagledavamo kroz prizmu sloja zvučanja. Otuda ne čudi što se stiče utisak da je pesma u najmanju ruku eufonična, lako pevljiva i u uho ulazeća.

Sa samo jednim poređenjem („Nisam kriva što sam/ kao vatra živa“) pesma se približava poetici modernizma, ako imamo u vidu stav Gotfrida Bena da poređenjima mesto nije u modernoj lirici.

Nadalje, kada već govorimo o stilskim izražajnim sredstvima, moramo pomenuti i inverziju kao figuru koja ima udela u specifičnom građenju rima. Šema rimovanja nije dosledno sprovedena. Naime, u prvoj, drugoj, petoj i šestoj strofi imamo posla sa ukrštenim rimama, dok u refrenskim strofama nailazimo na očigledno odstupanje, budući da se javljaju obgrljena i čak (!) leoninska rima. Ako pokušamo da odgovorimo zašto je to tako, može nam se nametnuti pomisao da to možda sugeriše specifičnost semantičke aure koja obuhvata refrenske strofe. Radi se

zapravo o dvosmislici na kojoj počiva pesma, a čiji je fokus nesumnjivo u imperativu „Mešaj“, jer su se pored „pića“ pomešali i „mladići“ u ženskom lirskom subjektu date pesme, što kod konzervativnije orijentisanog auditorijuma može izazvati utisak, ne „ostraneni-ja“, ali možda „nastraneni-ja“!

Osim personifikovanog srca („srce trezno ostaje“, „srce ide“) i večeri („kad te veče sakrije“), i jedne metafore („zlatno moje“), ne možemo govoriti o teškim tropima i otežanom smislu, tako da možemo konstatovati da je pesma „jasna“, a možda i „cela lepa“, pa tako i pogodna za neki budući antologijski izbor, nadamo se.

U svakom slučaju, ono što je avangardno u njoj, a to smo već pocrtali, jesu vrlo zanimljive refrenske strofe. Za sam kraj valja ukazati i na etimološku figuru („mešaj“, „pomešaj“) koja nam finom sugestijom govori o antitezi između nesvršenog glagola mešati i svršenog pomešati. Piće se, naime, meša bez prestanka i tome se daje legitimnost, mada u pogledu muškaraca mora postojati mera, zato će se oni samo „pomešati“.

Tako, i pesma se na neki način pomešala između gesla u maniru Marka Ristića (nadrealiste) „Bez mere!“ i antičkog osećaja za meru. I upravo u tome leži najveći vrednosni potencijal pesme.